

Rebeka

Román

JILL EILEEN SMITH

MANŽELKY PATRIARCHOV

Rebeka

MANŽELKY PATRIARCHOV • DRUHÁ KNIHA

Rebeka

ROMÁN

JILL EILEEN SMITH

Copyright 2013 by Jill Eileen Smith. Originally published in English under the title *Rebekah* by Revell, a division of Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A. All rights reserved.

Vydané s povolením Revell, divízie Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A. Všetky práva vyhradené.
Jill Eileen Smith © 2013

Rebeka

Vydavateľ: Christian Project Support, s. r. o., © 2022

www.ver.sk, info@ver.sk

Obálka podľa anglického originálu.

Preklad: Eva Simo Pelzlová

Jazyková korektúra: Veronika Liptáková

Grafická úprava: www.christianstudio.sk

Použité citáty z Biblie: Sväté písmo Starého i Nového zákona, SSV, Trnava, 2014, in: www.biblia.sk.

Tlač: Alfa print, s. r. o.

ISBN papierovej knihy: 978-80-8231-059-0

ISBN pdf knihy: 978-80-8231-060-6

ISBN epub knihy: 978-80-8231-061-3

ISBN mobi knihy: 978-80-8231-062-0

Ďakujem Jill Stengl, ktorá ma v tomto projekte povzbudzovala. Jej viera mi dodávala nádej vo chvíľach, keď som sa obávala, že nebudem vedieť, o čom mám ďalej rozprávať. Aj napriek mojim pochybnostiam mi verila, že dielo dokončím.

Ďakujem ti, drahá priateľka, za dlhé hodiny počúvania mojich trápení aj za tvoje modlitby. Bez teba by táto kniha nebola taká, aká je teraz.

Časť

1

„Po týchto udalostiach Abrahámovi oznámili, že aj Melcha porodila jeho bratovi Nachorovi synov: prvorodeného Husa, jeho brata Buza a Kamuela, otca Aramejčanov, Kaseda, Azaua, Feldasa, Jedlafa a Batiuela, ktorému sa narodila Rebeka.“

Genezis 22, 20 – 23

„Rebeka však mala brata, ktorý sa volal Laban.“

Genezis 24, 29

HARAN 1969 PRED N. L.

Svetlo blikalo z hlinených olejových lúčok v každom kúte Batuelovej izby. Hoci vynaložili značné úsilie na osvetlenie, v izbe aj tak zostávalo šero. Sluhovia sa ponáhľali dnu a von. Ich šepot sa miešal so zvukmi pohybov, keď dopĺňali nádoby so studenou vodou, namáčali v nej látku a žmýkali ju, upravovali prikrývky. Náhlili sa, cítili obavy...

Rebeka stála bokom a uprene hľadela na svojho otca. Ležal na drevenej posteli, hlavu mal uloženú na mäkkých vankúšoch. Na čele mal vlhkú látku, ktorá mu mala znížiť horúčku. Ale jeho slová neboli súvislé, blúznil. Vedomie sa mu vracalo len občas.

Oči sa jej naplnili slzami. Pevnejšie si pritiahla plášť a zúfalo sa snažila potlačiť chvenie. *Teraz nie, otec. Prosím, neopúšťaj ma.*

Na chodbe pred izbou začula hlasy, preto si rýchlo utrela slzy. Hoci mala dôvod na smútok, nechcela ho dávať najavo na verejnosti. Rozhodne nie teraz, keď existovala šanca, že by sa jej otec mohol uzdraviť.

Do izby vstúpil jej brat Laban s matkou. Sluhovia rýchlo opustili izbu. Laban niesol zvitok a pečat'. Klakol si k posteli po otcovom boku.

„Volal si ma, otče?“ Laban hovoril potichu, ale Rebeka jeho slová zachytila. Naklonila sa, aby lepšie počula, no vtedy zbadala Labanov pohľad, v ktorom sa skrývala tichá výčitka.

„Batuel? Si to ty?“ Otec pootvoril oči. „Chcem vidieť svojho menovca, môjho prvorodeného, aby som ho mohol požehnať.“

Laban sa dotkol otcovho ramena a aj keď bol odhodlaný zostať pevný, jeho tmavé oči sa naplnili slzami. „Som tu, otče.“

Rebeke poskočilo srdce od ľaku a naplnila ju hrôza. Čo to jej brat robí? Otvorila ústa, chcela prehovoriť, ale potom si to rozmyslela. Ponáhľala sa von, aby našla Batuela, ale skôr ako stihla urobiť pár krokov alebo vydať čo i len hláska, jej matka utekala za ňou a celou silou jej zovrela ruku.

„Mlč,“ zasyčala Rebeke do ucha. Potom sa od nej odklonila, ale zovretie nepovolilo. Jej zámer bol až príliš jasný.

„Otče, priniesol som zvitky. Stačí, ak ponoriš pečat' do vosku a všetko bude dobré.“ Laban rozvinul pergamen a z malej hlinej misky nalial roztavený vosk na spodnú časť zvitku.

Rebeka začula šuchot šiat. Uvidela vchádzať dvoch otcových sluhov. Boli to práve tí dvaja, ktorí vždy uprednostňovali Labana.

„Privedte mi Batuela. Musím požehnať svojho syna.“ Otcov hlas sa zasekával, každé slovo z jeho úst vychádzalo pomaly a znelo bolestivo.

Nuria vykročila dopredu a dotkla sa manželovej hrude. „Manžel môj, musíš urobiť to, o čo ťa Laban žiada. On je ten, ktorého musíš požehnať.“

Jej otec dýchal ťažko a Rebeka zatajila dych. Zdalo sa jej, že mu matkine slová spôsobujú bolesť. Každý vedel, že jej brat Batuel nebol taký pohotový ako Laban. Batuel bol pomalý, jeho konanie ťažkopádne a nemal schopnosti riadiť majetok tak, ako by si to priala jej matka alebo Laban. Ale jej otec mu vždy dával prednosť a Rebeka vedela, že ak už nič iné, tak jej brat na

ňu bude dávať pozor a na rozdiel od Labana bude spravodlivý a láskavý.

„Matka, prosím,“ zašepkala Rebeka. Ale keď sa jej oči stretli s matkiným pohľadom tvrdým ako kameň, zostala ticho.

Laban vzal pečať, vložil ju otcovi do prstov a vtlačil do vosku.

Rebeke sa stiahol žalúdok, keď spoznala zvitok, ktorý jej otec bezpečne uchovával v urne pod podlahou. Bola to listina so všetkým, čo vlastnil. Listina, ktorá mala prejsť na jeho prvorodeného syna Batuela. Pozrela sa k dverám. Kde je jej najstarší brat? Prečo to nezastavil? Urobil mu niečo Laban? Nie, to sa nemohlo stať. Batuel bol oveľa väčší a silnejší ako Laban. Dokázal by mu zlomiť krk holými rukami, hoci by to nikdy neurobil, nech by mal na to akýkoľvek dôvod.

Počula zašuchotať plachty a otočila sa. Ošetrovatelka Debora pomáhala otcovi, aby sa posadil rovnejšie. Laban fúkal do vosku a čakal, kým pečať zaschne. Jej matka za ten čas držala manželovu ruku vo svojej.

„Prosím, manžel môj, povedz slová, ktoré musíš vysloviť.“

Rebeke opäť stiahol žalúdok, keď na tvári svojho drahého otca videla bolestný výraz. *Nie, otec, nepočúvaj ju.* Ale bolo by zbytočné bojovať s jej matkou a bratom, keď sa na tom spoločne sprisahali. Pravdepodobne museli Batuela presvedčiť, aby sa držal ďalej a nechal ich vyriešiť veci tak, ako si to naplánovali. A on bol príliš láskavý a jemný na to, aby sa proti nim postavil.

„Prosím, môj manžel,“ naliehala Nuria a Rebeke stúpila do tváre horúčava, keď počula tón jej hlasu. Ešte stále cítila matkine nechty, ktoré sa jej pred chvíľkou zaborili do kože na ruke. S touto ženou sa nedalo rozumne diskutovať. Keď išlo o jej obľúbeného syna, bolo jej jedno, čo to bude stáť niekoho druhého. Rebeka občas premýšľala nad tým, či jej matka nemiluje syna viac ako vlastného manžela. Isté však bolo, že ho uprednostňuje pred ostatnými deťmi alebo vnúčatami. Rebeke tieto myšlienky spôsobovali trpkú príchúť v ústach.

„Nech ťa Adonaj požehná, syn môj.“

Rebeka sa naklonila dopredu a počúvala otcove slová, ktoré zneli ako vydýchnutie.

„Nech ti slúžia synovia tvojej matky a nech sa ti darí po všetky dni tvojho života.“ Vyčerpaný padol späť medzi vankúše.

Debora mu pritiahla tenkú plachtu bližšie ku krku a on zavrel oči. Rebeka ho pozorne sledovala a prosila Semovho Boha, aby jej dovolil vidieť, ako sa mu dvíha a klesá hrud’.

„Ďakujem ti, otče.“ Laban sa naklonil bližšie a pobožkal otcovo prepadnuté líce. Potom vzal zvitok aj pečať a rýchlo odišiel z miestnosti.

Matka ešte raz chytila Rebeke za ruku. „Neopováž sa to nikomu povedať. Tvoj brat urobil, čo musel. Je to všetko pre naše dobro.“ Potom ukázala na manželovu krehkú postavu. „Vždy uprednostňoval teba a nášho prvorodeného syna, ktorý je slaboch. Ale nerobil správne.“ Potom si pritiahla rúcho k svojej štíhlejšej postave a ponáhľala sa za Labanom.

Rebeka hľadela, ako odchádza, a srdce jej silno búšilo. Mala pocit, že zradila, keď neprotirečila matke, a cítila voči tomuto všetkému veľký odpor. „On nie je slaboch,“ povedala tak potichu, aby ju matka nezačula. Svojho brata Batuela poznala oveľa lepšie ako ktokoľvek iný a vedela, že je jemný muž. Každý, kto by ho pozoroval pri ovciach, mohol vidieť, ako láskavo sa staral o ovečky, ktoré mal na zodpovednosti. Jej matka sa tak nedokázala správať k nikomu. Batuel sa k ovciam choval lepšie ako Laban k vlastnej žene a deťom.

Ale Laban bol zbehlý v obchodovaní a riadení domácnosti. Vedel očariť aj najzúrivejšieho obchodníka a obmäkčiť aj to najnekompromisnejšie srdce. Rebeka neznášala jeho klamstvá a spôsobilosť, akým ovládal ľudí okolo seba. V minulosti mohla utekať za svojím otcom, aby jej pomohol. Ale teraz... čo si počne bez svojho otca? Znovu sa pozrela na jeho krehkú postavu a sledovala Deboru, ako mu vymieňa chladivé utierky na čele a na hrudi.

„Trpí?“

Debora zdvihla rameno a pokrčila plecami, ale v očiach mala obavy. „Neviem, pani. Nemyslím si to. Nie veľmi.“

Rebeka vzdychla, pristúpila bližšie a kľakla si k nemu. Vzala jeho ruku, zovrela ju vo svojich dlaniach a sklonila hlavu, aby mu ju pobozkala.

Nadvihol sa a pohladil ju po líci. „Moja drahá Rebeka.“

Naklonila sa k nemu, aby ho lepšie počula a aby sa nemusel namáhať a vyčerpávať tak svoju silu. „Otec, musíš si oddýchnuť, aby si sa uzdravil. Potrebujeme ťa.“ Jej hlas sa chvel a nedokázala udržať slzy, ktoré jej začali stekať po lícach. „Potrebujem ťa.“

Slabo sa usmial. „Moja Rebeka. Moje silné dievča,“ odmlčal sa a ona počúvala, ako dýcha. Nemo ho prosila, aby pokračoval, ale nechcela naňho naliehať.

Ó, Boh Sema, prosím, neber si ho teraz!

Opäť otvoril oči, jeho pohľad bol nekonečne láskavý a smutný. „Tvoja matka robí najlepšie, ako vie, drahá. Nájde ti manžela a všetko bude v poriadku. Neboj sa.“

„Ale ja ťa nechcem stratiť.“

Čakala, ale neodpovedal.

Debora pristúpila bližšie a položila jej ruku na rameno. „Už zaspal, pani. Pravdepodobne viac neprehovorí. Povedal svoje posledné slová.“

Rebeka jemne stisla otcovu bezvládnú ruku a položila mu ju pod prikrývku. Sledovala, ako mu pomaly bije srdce. Prikrývka, ktorá ho mala zohrievať, sa sotva dvíhala. Obrátila sa k ošetrovateľke a s plačom padla do jej náručia.

„Moja matka nevie, čo je najlepšie,“ povedala zlomená. Snažila sa hovoriť čo najtichšie, ale vedela, že Debora ju počula.

„No tak, pozri. Tvoj otec s tým očividne nesúhlasí. Možno všetky svoje priania už posunul tvojej matke. Čoskoro budeš žiť v dome svojho manžela a všetko bude v poriadku.“ Svojou veľkou rukou zodvihla Rebečinu bradu. „Dôveruj Adonajovi, čakaj a uvidíš.“

Rebeka si utrela slzy z očí a snažila sa dostať svoje emócie pod kontrolu. Ešte raz sa pozrela na otca. S každým namáhavým úde-

rom jeho srdca cítila ľútosť, hnev a bolesť. Všetky tieto pocity sa miešali v jej vnútri. „Všetko nebude dobré,“ zašepkala. Dúfala, že ju nepočul. Otočila sa a uvidela Deborin súcitný pohľad. „Nebudem môcť do tejto záležitosti s mojím manželom nič povedať a môj otec tu nebude, aby ma bránil.“

Svojej matke sa nemohla rovnať, ale nebude sa podriaďovať Labanovej vláde bez boja. Nebola predsa dcéra svojho otca len tak, pre nič, za nič.

Prešlo niekoľko hodín. Z okna otcovej spálne videla, ako slnko kleslo nízko k obzoru. Zrazu začula slabé zvuky z otcovho hrdla a rozrušilo ju to. Debora vyskočila k nemu, ale Rebeka nebola schopná pohybu. Sledovala, ako sa s námahou nadýchol najprv raz, potom druhýkrát, až sa napokon už nevládal nadýchnuť. Plachta sa prestala hýbať a jeho tvár dostala nezameniteľný výraz smrti.

„Tvoj otec teraz odpočíva v Šeole,“ povedala Debora, ale slová sa sotva dotkli Rebekinho srdca. „Teraz už netrpí, drahá.“

Rebeka otupene prikývla. Do miestnosti vbehol služobníctvo a potom sa začali ozývať kvílivé zvuky z úst smútiacich.

Vypotáčala sa z izby na chodbu. Tam stál jej brat Batuel, vyzeral stratený a opustený. Otec ho volal, ale správu mu doručili neskoro. Nedokázal sa vrátiť z polí načas, aby prekazil Labanove plány. Opäť pocítila hnev voči matke a Labanovi, voči ich bezcitnému a ľahostajnému správaniu k tomuto bratovi, ktorý za celý svoj život neublížil živej duši.

Dotkla sa jeho ruky a pozrela sa mu do očí. „Miloval ťa. Chcel ťa požeňať a bol by ťa poženal. Musíš tomu veriť.“

Prikývol, ale neprehovoril.

„Je mi jedno, čo urobila mama a Laban. Potrebujem ťa, Batuel.“

Svoju veľkú ruku jej položil na plece a rozpačito ju potľapkal. „Postarám sa o teba, Beka.“

Natiahla sa k nemu a objala ho okolo pása. Uľavilo sa jej, keď pocítila jeho objatie. Ale keď v diaľke začula matkin hlas, ako

Jill Eileen Smith

dáva služobníctvu príkazy, aby pripravili jej otca na pohreb, jeho upokojujúce objatie jej zrazu nestačilo.

Labanove a matkine skutky zmenili jej budúcnosť. Nič nebude také ako predtým.

 2

Na druhý deň skoro ráno uvidel Laban v diaľke mestské brány. Pritiahol si plášť, aby sa chránil pred chladom na svitaní. Pri každom kroku cítil, ako sa mu nervy napínajú viac a viac.

Nebude ťažké presvedčiť starších, že jeho dokumenty sú pravdivé. Otcova pečať na pergamenoch bude dostatočný dôkaz, ak bude Batuel držať jazyk za zubami... Opäť si pritiahol plášť a pozrel sa za seba na otcovho správcu – teraz už jeho správcu. Tento muž ho určite podporí. Všetci sluhovia uprednostňovali jeho vedenie pred bratovým. Nikto nepochyboval o tom, že otcov menovec bol príliš pomalý. Nebol vyslovene hlúpy, ale jeho jediné schopnosti spočívali v starostlivosti o ovce.

Laban pevnejšie zovrel pergameny, akoby to, že ich bude držať pevnejšie, mohlo pomôcť ochrániť jeho majetok. Uveria tomu, čo im povie? Samozrejme, že uveria.

Zachvel sa, keď okolo neho prešli mladé dievčatá, ktoré mali na pleciah džbány a kráčali smerom k studni za mestom. Spozoroval medzi nimi Rebeku so svojou slúžkou Selimou a uľavilo sa mu, keď sa nezastavila ani sa nepokúsila konfrontovať ho. Ona jediná trvala na tom, že prvorodený Batuel mal niesť právo prvo-

rodeného aj požehnanie ich otca. Snažila sa presvedčiť Batuela aj jeho, že má pravdu. Našťastie sa už prestala vyhrážať, že ho odhalí pred staršími. Jej osud bol teraz v jeho rukách a ona to vedela.

Pokrčil ramenami a snažil sa zabudnúť, ale pocit viny naňho stále doliehal. Samozrejme, bolo to hlúpe. Veď predsa neurobil nič zlé. V skutočnosti urobil tú najrozumnejšiu vec, aby ochránil svoju rodinu.

Priblížil sa k bráne a pozoroval Rebekinu ladnú postavu, ako kráča k studni. Jej krása prevyšovala krásu všetkých dievčat v Harane. Už dostal viacero žiadostí od mužov, ktorí boli ochotní zaplatiť za privilégium vziať si ju za ženu. Usmial sa. Bol rád, že sa ich otec nepoddal hrnčiarovej žiadosti, ktorý ju chcel pre syna Navída. Rebekina krása patrila do kráľovského paláca.

Ale plány so sestrou budúcnosťou musia počkať. Vzdychol si, pozrel na svojho správcu a vošiel do brány, aby sa stretol so staršími.

„Zdravím ťa, Laban, syn Batuela. Prišiel si, aby si zaujal miesto svojho otca medzi nami?“ Hlavný správca paláca ukázal na miesto, ktoré zvykol používať jeho otec, keď zastával miesto predsedu kupeckého cechu.

„Som pripravený, Kenan.“ Dokumenty podal vodcovi starších a zaujal ponúknuté miesto. „Všetky listiny nájdeš v poriadku.“ Oprel sa presvedčený, že dokumenty, ktoré podpísal jeho brat spolu s otcovou pečaťou, vyzerali ako pravé aj pre to najpozornejšie oko.

Člen rady študoval pergameny a prstami prešiel po pečati v spodnej časti. Laban čakal a zo všetkých síl sa snažil zachovať pokoj a normálne dýchať, aby nedal najavo svoju úzkosť. Ak by ho prichytili, ako klame týchto ľudí, mohol by stratiť svoje čestné miesto alebo, ešte horšie, skončiť vo väzení za podvod. Nemusia však poznať celú pravdu. Každý z nich by na jeho mieste urobil to isté.

„Zdá sa, že všetko je v poriadku,“ povedal napokon muž. Znovu zvinul pergameny a vložil ich späť do vrecúška.

Laban s úľavou podal vrecúško svojmu správcovi. Usadil sa a počúval, ako sa začínajú preberať denné záležitosti.

Keď slnko vystúpilo vysoko a blížilo sa poludnie, stretnutie konečne skončilo. Muži sa rozišli, aby sa venovali iným záležitostiam. Laban sa vybral ku schodom, ktoré viedli do ulíc pod mestskou bránou. Zrazu sa ho niekto dotkol a on sa otočil.

„Laban, syn Batuela.“ Pristúpil k nemu jeden zo starších.

„Áno, pán môj,“ odpovedal Laban.

„Chcel by som sa s tebou porozprávať.“

Labanovo srdce sa rozbúšilo a pocítil príval neistoty. Ale keď sa pozrel mužovi do tváre, uvoľnil sa a kráčal so starším cez mestskú bránu k hlavnej ulici v Harane.

„Je mi ľúto, že si stratil svojho otca, nech odpočíva v pokoji.“ Muž sklonil hlavu, aby vyjadril svoj smútok.

„Ďakujem ti, pán môj. Jeho prítomnosť nám veľmi chýba.“ Laban sa uklonil, aby ukázal, že poslušne súhlasí s mužovým vyjadrením.

Chvíľu kráčali mlčky. Prešli okolo pekára, ktorý niesol drevený podnos s pečivom. Smeroval ku svojmu stánku. Okolo neho sa prehánali uličníci a takmer prevrátili mužovi podnos. Laban sa pozrel na oblohu a bojoval s nutkaním povedať mužovi, aby sa poponáhľal.

„S tvojím otcom sme hovorili o tom, že by sa tvoja sestra mohla zasnúbiť s mojím synom Dedanom.“ Muž si odkašľal. Laban mu pozrel do očí, ale muž odvrátil pohľad.

„Čo na to povedal môj otec?“ spýtal sa Laban, ale podľa výzoru na mužovej tvári dopredu poznal odpoveď. Jeho otec ho pravdepodobne považoval za klamára a podvodníka. Nikdy by nedal Rebeku synovi takéhoto človeka.

„Tvoj otec zvažoval viacero ponúk.“ Muž sa nakoniec zastavil a postavil sa pred Labana. „Som ochotný ponúknuť toľko, koľko budeš žiadať. Myslím si, že toto manželstvo bude prospešné pre tvoj aj môj dom.“ Zdalo sa, že jeho predchádzajúce znepokojenie zmizlo a nahradila ho náhla istota. „Môj syn sa nevie dočkať, kedy bude môcť stretnúť tvoju sestru.“

Laban si pohladil rukou bradu. Ak by konal v tejto záležitosti príliš rýchlo, Rebeka aj Batuel by pravdepodobne kládli odpor. Zdvihol obočie a predstieral neistotu. „Ak mi odpustíš, pán môj, obávam sa, že sa v týchto veciach zatiaľ nevyznám tak dobre, ako by som mal. Ešte nemám usporiadané všetky záležitosti môjho otca. Musím sa najskôr poradiť so svojím starším bratom až potom vám budem môcť dať odpoveď.“

„Myslel som, že v dokumentoch je uvedené, že tieto rozhodnutia sú odteraz v tvojej kompetencii.“ Mužov výraz zostal skeptický a Labanovo srdce začalo biť rýchlejšie.

„Áno, je to tak, ako si povedal. Ale môj otec mal veľa ponúk a ja som ešte nemal príležitosť všetky preskúmať.“ Na čele pod turbanom mu vyrazil pot.

Muž prikývol. Zdalo sa, že ho odpoveď uspokojila. „Samozrejme. Rozumiem.“ Obrátil sa opačným smerom a Laban si vydýchol. „Ale nenechaj ma dlho čakať,“ pozrel na Labana ostrým pohľadom. „Nepatrím medzi trezrlivých ľudí.“

„Koncom týždňa sa budeme sťahovať.“ Laban sa naklonil cez vchod medzi miestnosťou na varenie a priestorom, kde stolovali a zabávali sa. V tejto miestnosti Rebekin otec predsedal rodným stretnutiam a vykonával naliehavé záležitosti rady. Ale len niekoľko dní po tom, ako otcovo telo spočinulo v rodinnej hrobke, Laban prevrátil jej svet naruby. „Vezmi si všetko, čo budeš potrebovať na presťahovanie do Nachorovho mesta Aram Naharaim.“

Dom ich starého otca v Nachorovom meste Aram Naharaim bol oveľa väčší ako ich dom v Harane. V Harane žilo viac ľudí na menšom priestore, bol tu kráľovský palác, kde sídlil kráľ a vláda.

Rebeka sa otočila od stola, pri ktorom miesila cesto. Pozrela sa na Labana a potom na svoju matku, ktorá sedela pri stole a krájala figy.

„Prečo by sme sa mali sťahovať? Haran je náš domov.“ Rebeka udrela pästou do mäkkého cesta, ale nepomohlo jej to uvoľniť náhle napätie v srdci.

„Ak si tvoj brat myslí, že by sme sa mali presťahovať, má na to dobrý dôvod.“ Matkina výčitka ju zaboľela. Rebeka sa hádala s Labanom celý svoj život. Nechcela ho slepo poslúchať bez otázok. Silno stláčala cesto a pritom cítila veľkú bolesť, pretože myslela na svojho otca.

„Všetci nepôjdeme. Vlastne nepôjdeme všetci naraz,“ povedal Laban Nuri, akoby Rebeka ani nebola v miestnosti. „Ale chcem, aby si vzala Rebeku a jej slúžky a odišla z mesta. Fara tu zostane so mnou. Ľudia pochopia, že prežívame obdobie smútku.“ Laban už bol niekoľkými krokmi na odchode, no potom si to akoby rozmyslel. Vrátil sa a oprel sa jednou rukou o veraje. Rebeka sa otočila k nemu s múkou na rukách aj na sukni a povedala: „Nemôžeš ma len tak vyhodiť zo svojho života a poslať preč, až kým mi nezabezpečíš riadne zasnúbenie.“ Ak by odišla, mohol by zabudnúť na svoju zodpovednosť voči nej.

„Ty s nami nepôjdeš?“ Nuria zvrastila husté obočie a pevne stisla pery.

„Budem vás často navštevovať a prídem čoskoro. Keď tu dám veci do poriadku, Fara a ja prídeme za vami.“

Rebeka vložila cesto do hlinenej misky a prikryla ho handričkou. Odmietala sa pozrieť na brata. „Ešte stále si neodpovedal na moju otázku.“ Podišla ku stolu, pri ktorom sedela jej matka, a donútila sa na neho pozrieť. „Prečo mám odísť?“ Ak to bude nutné, pôjde za Batuelom a požiada ho o pomoc, aby tu mohla zostať. V Harane žila celý svoj život. Mala tu priateľov.

„To miesto je pre teba bezpečnejšie. Kým sa mi nepodarí vyriešiť mnohých nápadníkov, ktorí požiadali o tvoju ruku, bude lepšie, ak nezostaneš v meste,“ odpovedal jej Laban.

Na vonkajšie dvere niekto zaklopal, preto nestihla protestovať. Laban odišiel do obývacej miestnosti a sluha šiel pozrieť, kto prišiel. Rebeka sa pozrela na svoju matku. Matka pokrútila hlavou

a naznačovala Rebeke, aby zostala tam, kde je. Ale Rebeka ju ignorovala. Potichu prešla pozdĺž steny a nakukla za roh, aby mohla pozeráť a počúvať.

„Baruch, vitaj, priateľ môj. Pod ďalej. Občerstvi sa.“ Laban objal hrnčiara, pobožkal ho na každé líce a pokynul mu, aby si sadol na vankúše.

„Nie, nie. Nechcem zneužívať vašu pohostinnosť tak neskor večer.“ Hrnčiar si prešiel po brade roztrasenou rukou, pričom upieral pohľad výlučne na svoje nohy. „Len som chcel vedieť... teda... môj syn Navíd sa nevie dočkať tvojej odpovede.“ Muž zdvihol zrak a Rebeka si všimla, že má v očiach záblesk nádeje. Navídov otec ju požiadal o ruku, skôr ako jej otec zomrel, a teraz bolo na Labanovi, aby mu dal odpoveď. Zatajila dych a čakala.

Laban prikývol a položil mužovi ruku na plece. „Je mi ľúto, že som ťa nechal čakať, priateľ môj. Tvoj syn je vážený a čestný muž, za ktorého by bola každá žena vďačná.“

Každá žena, sammozrejme. Ale určite nemáš na mysli svoju sestru Laban, pomyslela si Rebeka. Laban si povzdychol. Rebeka vedela, že by ju nikdy nedal za ženu hrnčiarovmu tretiemu synovi, ktorý zdedí len málo a pravdepodobne bude mať len skromné, možno dokonca chudobné živobytie po zvyšok svojho života.

„Obávam sa však, že mnoho ďalších otcov požiadalo o Rebekinu ruku a všetci čakajú odpoveď. Ponúkajú za ňu viac, ako je celý tvoj majetok.“

Hrnčiar zostal sklamaný. Pomaly pokrútil hlavou a povedal: „Ponúkol som ti všetko, čo som dokázal ušetriť. Obávam sa, že budem musieť svoju žiadosť stiahnuť.“ Uklonil sa a odchádzal k dverám. Potom sa ešte obzrel. „Ďakujem vám za pohostinnosť,“ povedal a vyšiel von z domu, skôr ako Laban stihol zareagovať.

Rebeke neunikol mužov sarkazmus ani náznak hnevu namierený na jej brata. Koľko mužov z Haranu urazí, ak bude za nevestu pýtať príliš vysokú cenu? Preto chcel, aby opustila mesto? Aby mohol obchodovať bez jej vedomia a ona nemusela čeliť dobrým ľuďom, ktorých urazil, kým sa konečne vydá?

„To je len dobre,“ začula matkin hlas tesne vedľa seba. Kedy sa k nej priblížila? „Navíd bol syn chudobného hrnčiara. Nikdy by nebol schopný zabezpečiť ťa tak, ako si zaslúžiš.“

Rebeke očerveneli líca od hnevu. Známý pocit, ktorý v poslednom čase zažívala až príliš často. „Navíd je dobrý muž. Lepší chudobný človek, ktorý je dobrý, ako bohatý a zlý.“

„Na tom teraz nezáleží,“ povedal Laban a pripojil sa k nim v kuchyni. „Zbaľte si veci. Odchádzate o tri dni.“

Rebeku boleli ruky od zdvíhania a nosenia ťažkých košov naložených oblečením, kuchynským náradím a vlnou na tkanie, ktoré vykladala na vozy, aby malá karavána mohla vyraziť do nového domova. Nachorovo mesto Aram Naharaim sa nachádzalo v údolí, ktoré bolo obklopené vyššími kopcami. Dom jej starých rodičov bol jeden z najbohatších a najpriestrannejších v meste. Ale aj napriek tomu páchol zatuchlinou, pretože sa už dlho nepoužíval. Nábytok i zariadenie, ktoré používal Nachor so svojou manželkou, konkubínou a ich deťmi, stále zaberal miesto v mnohých miestnostiach.

Rebeka si prezrela rozsiahle panstvo. Okolo nej pobežovalo služobníctvo. Zametali, upratovali a ukladali veci tak, ako prikázala jej matka. Vzduch tu bol čistejší ako v Harane a rozhodne tu bol menší hluk, pretože dom stál ďaleko od trhoviska a obchodov. Zhlboka sa nadýchla. Izba, kde tkala, bola veľká a výhľad z okna jej spálne bol nádherný. Mala by poďakovať Labanovi, že ich sem poslal. Ale nechcela mu odpustiť to, čo urobil najstaršiemu bratovi, takže radšej ani nebude uvažovať o vďačnosti.

Rebeka prešla na nádvorie, kde Debora a Selima pripravovali večeru. Vozy, ktoré niesli ich náklad po ceste, boli už prázdne, odstavené na dvore a osly už chrúmali seno vo veľkých stajniach neďaleko domu. Podišla k Selime, ktorá pracovala pri mlynskom kameni a sypala rozomleté zrno do hlinenej misky.

„Myslím, že by som si mohla zvyknúť na život v tomto meste,“ povedala Rebeka, pridala do múky olej a premiešala ju. „Je tu toľko